

G İ R İ Ő

Endüstri bitkilerinin bir kolunu teşkil eden keyf bitkilerine, bu ciltde yer alan tütün, şerbetçiotu ve anason'dan başka, daha bir çok kültür bitkisi dahildir. Ancak bunlardan en önemlilerinden biri olan kahve ve çay, daha ziyade bahçe kültürlerine aittir. Bu bakımdan bu bitkiler tarla bitkileri dışında bırakılmıştır.

Bunun gibi, haşhaş'ın aslında bir yağ bitkisi olmasından ötürü, yağ bitkilerinde takdimi yapılmıştır. Diğer yandan haşhaş'dan elde edilen afyon ve bunun ihtiva ettiği morphine ve diğer alkaloidlerinin insanlar tarafından kötüye kullanılmaları, bu bitkinin ne dereceye kadar keyf bitkisi olabileceğini şüpheye koyar. Durum lif bitkileri grubu içerisinde verilen kenevir için de aynıdır. Diğer yandan bu bitkilerden narkotik olarak faydalanma, uluslar arası yasaklara tabi tutulmuş ve ekim alanları bir çok kayıtlarla tahdit olunmuştur. Kaldı ki, bu kültür bitkileri, müessir maddelerini kötüye kullanması bakımından tiryakiler için bir keyf değildir; bir felâket bitkisi olduğu söz götürmez bir gerçektir.

Keyf bitkileri içerisinde tarla ziraatına giren tütün, kendi bölümünde geniş olarak açıklanacağı üzere; memleketimizin en başta gelen bir döviz kaynağıdır. Bu kültür bitkisi, tütün bölgelerinde küçük aile işletmelerinin yegâne geçim kaynağı olduğu, gibi aynı zamanda ekicisinden, tüccarına kadar muhtelif meslekteki halkın da önemli geçim ve iştigal vasıtasıdır.

Bilhassa tütün istihsalinin 3/4 nü veren Ege bölgesinde tütün, kır arazide (zayıf ve kurak topraklarda) yetiştirilmesi, bu çeşit tarlaların değerlendirilmesi bakımından büyük bir önem taşır. Dünyaca tanınmış bir tütün bölgesi olan Samsun'da da durum aynıdır. Böylece başka kültür bitkilerinin gelişmesine uygun olmayan dağ etekleri ve yakalar dünyanın en nefis tütününü verirler. Aslında bir çeşni bitkisi olan ve bira sanayiinin bir ham maddesini veren şer-

betçiotu, halen Almanya'dan ithal olunmakta ve bu maksatla her yıl azımsan-
mıyacak kadar bir döviz dışarı gitmektedir. Oysa ki; bugün memleketimizin
Trakya, Marmara ve Doğu bölgelerinin bir çok ekolojik alanları, haiz olduk-
ları özel mikroklimaları sayesinde, bu kültür bitkilerini başarı ile yetiştirebi-
leceği gibi, ihtiyaç fazlasını da ihraç edebilecek durumdadır.

Rakı sanayiinin bir çeşni maddesi olan anason, bilhassa Ege bölgesinde
ihtiyaç nisbetinde yetiştirilmektedir. Bu kültür bitkisi de tütün gibi, bölgenin
nispeten zayıf ve kıraç topraklarında yetişme kabiliyetinde olmasıyla önem ka-
zanmaktadır.

Keyf bitkilerinin : kökeni, botanik ve çeşit özellikleri. ziraat metodları ve
genel islâh esasları kendi bölümlerinde açıklanmıştır.